

Bamble
kommune

Årsplan Grasmyr naturbarnehage 2019-20

*Åpner dører mot verden og fremtiden
- Mangfold og muligheter*

INNHOLD

.....	1
Innledning.....	3
Velkommen til Grasmyr Naturbarnehage.....	3
Strategiplan enhet skole og barnehage.....	5
Åpner dører mot verden og fremtiden betyr at... ..	5
virksomhetens visjon og verdier	6
Virksomhetens profil og satsingsområder	8
Inspirasjonspedagogene.....	10
Læringsmiljø	11
Samarbeid med hjemmet.....	24
Overgangsrutiner	26
Samarbeidspartnere	28
Trafikksikkerhet	28
Samarbeid med andre instanser.....	28
Aktivitetsplan.....	29
Aktiviteter	29
KONTAKT BARNEHAGEN	30

INNLEDNING

VELKOMMEN TIL GRASMYR NATURBARNEHAGE

Grasmyr naturbarnehage er en av seks kommunale barnehager i Bamble kommune og vi ligger sentralt på Grasmyr med skogen som nærmeste nabo. Det fantastiske uteområdet vårt – både innenfor og utenfor gjerdet – er til stor inspirasjon for lek og læring for liten og stor. Vi elsker rett og slett uteområdet vårt!

Mitt navn er Kjetil Krogstad, og begynte som ny leder her i januar 2019. Fokuset for meg siden oppstart har vært på å utvikle det gode vi gjør i barnehagen til å bli enda bedre. Personalet her er utrolig dyktig på mye forskjellig, og det ønsker jeg å få frem og bruke for alt det er verdt. Vi har jobbet med «mine styrker» og gjort personalet bevisst på hva de selv er gode på. Også håper jeg at vi kan bruke dem til det beste for både barn og voksne videre. I løpet av 2019 har vi blitt noen nye mennesker her i barnehagen grunnet permisjoner, fødsler m.m. I rekruttering av nyansatte har vi fokusert på mangfoldet og det å dra inn nye kunnskaper i barnehagen, samt at vi ser for oss noen som kan være med å videreutvikle barnehagen enda mer. I januar 2020 søker vi ny barnehagelærer og arbeidet rundt rekrutteringen er allerede i gang i samarbeid med personalet.

Vi har en naturprofil, og det har vi og fokusert på både innad i barnehagen men også i rekrutteringen. «Hvordan kan du berike vår naturprofil?» blir alle kandidater spurt. Det gjøres mye bra innenfor natur i barnehagen, og vi kan gjøre det enda bedre, og bruke naturen enda mer. Her ønsker vi å utvikle oss. Vi er i gang med noen prosjekter mtp. innkjøp, opplæring, kursing m.m. Vi jobber også med nye måter å bruke skogshytten vi har fem minutter utenfor uteområdet vårt på. Personalet her har en enorm kompetanse på naturområdet og den gleder jeg meg til å være med å utvikle.

Vi har også startet opp Instagramkontoen «Inspirasjonspedagogene». Tanken bak dette er å nå ut til dere foresatte i barnehagen på en lettere og tettere måte enn vi gjør i hverdagen, og oftere enn foreldresamtalene. Vi ønsker å veilede, støtte og gi råd innenfor det vi jobber med hver dag – pedagogikken. Og her kommer personalet og andre med innspill, tanker og ønsker om innlegg. Det kule med inspirasjonspedagogene er at det når ut til hele Norge. Og vi når ut til mellom 10 000 og 20 000 personer HVER uke med innleggene våre.

Vi har de siste månedene gjort noen fysiske endringer i barnehagen. Vi har fått nytt høyere gjerde som også gjør at vi kan dele opp uteområdet slik at vi får en sikrere utetid og kan være lengre ute mtp. voksentetthet. Vi har også fått noen nye lekeapparater.

Det kommende barnehageåret skal vi utforske den digitale praksisen rundt pedagogikken. Vi skal ikke fjerne bøker og la barna sitte på iPad dagen rundt. Vi skal utforske hvordan det digitale kan berike pedagogikken og arbeidet vårt med barna. Hva kan skje om barna tegner

en digital tegning? Hva kan vi bruke den til etterpå? Og om vi har et inspeksjonskamera og finner et hull i bakken – kan vi se hva som er nedi der? Og hva med å ake på lava med en prosjektor utendørs? Slik ting og mye mer – skal vi utforske. På planleggingsdagen vår i november er dette tema, og vi får besøk av to pedagoger som har vunnet den digitale barnehageprisen.

Barnehagen vår er inspirert av eventyret om *Skinnevotten*, og gruppenavnene er hentet ut fra dyrene i eventyret. På småbarnsbasen har vi barna fra 1 - 3 år, og det året barna fyller 3 år starter de på storbarnsbasen hvor barna fra 3 - 6 år er.

Vi er spente på hva det kommende barnehageåret vil bringe. Det er bare å ta kontakt med oss eller meg om det er noe dere lurer på eller ønsker å slå av en prat om.

Kjetil Krogstad
Virksomhetsleder

STRATEGIPLAN ENHET SKOLE OG BARNEHAGE

Strategiplanen er plattformen for utvikling av tjenestene i enhet for skole og barnehage. Dette dokumentet klargjør det pedagogiske fundamentet og hvilke strategier vi skal følge for å oppfylle visjonen vår – åpner dører mot verden og fremtiden. De enkelte virksomhetene – barnehager, skoler og PPT legger dette dokumentet til grunn for års-/virksomhetsplanene, hvor virksomhetenes egen profil og satsingsområder blir konkretisert.

ÅPNER DØRER MOT VERDEN OG FREMTIDEN BETYR AT...

...ALLE BARN SKAL BLI VINNERE I EGET LIV UT FRA EGNE FORUTSETNINGER

Enhet for skole og barnehage har hentet sin visjon fra Opplæringsloven § 1. Gjennom opplæringen i barnehager og skoler i Bamble, skal vi arbeide for at alle barn skal bli vinnere i egne liv ut fra egne forutsetninger. Vi vet at alle barn kan og vil, og barnehager og skoler jobber aktivt for å nå målet.

...ALLE BARN SKAL OPPLEVE HELHET OG SAMMENHENG I OPPLÆRINGSLØPET

Pedagogisk lederskap er nødvendig for å heve kvaliteten i barnehager og skoler. God pedagogisk ledelse på alle nivåer er avgjørende for å skape et godt miljø for barn og elever, for å bygge gode kulturer for organisasjonslæring og utvikling. Gjennom å utvikle og utnytte tverrfaglig kompetanse på tvers av tjenesteområdene i enheten, skal vi skape en helhet og sammenheng for barn og unge i hele opplæringsløpet.

...ALLE BARN SKAL VÆRE INKLUDERT, OPPLEVE TRYGGHET OG MESTRING I SITT LÆRINGSMILJØ

Barnehager og skoler som har en inkluderende orientering, er det mest effektive virkemiddel for å bekjempe diskriminering, skape trygge fellesskap, bygge det inkluderende samfunn og oppnå utdanning for alle. Enhet for skole og barnehage vil legge dette til grunn for den videre utviklingen av barnehager og skoler. Barnas opplevelse av et inkluderende læringsmiljø handler i stor grad om tilhørighet i det sosiale fellesskapet, og forskningen viser en sterk sammenheng mellom elevenes sosiale og personlige utvikling og deres faglige læringsutbytte i barnehager og skoler.

...ALLE BARN SKAL MØTE HØYT KVALIFISERTE OG PROFESJONELLE VOKSNE GJENNOM HELE OPPLÆRINGSLØPET

Kollektiv profesjonsutvikling, lagarbeid og kunnskapsdeling er en forutsetning for å skape gode barnehager og skoler. I Bamble er lokalt ramme- og læreplanarbeid, og vurdering for læring er to fagområder som må gis høy prioritet.

Alle ansatte i barnehager, skoler og SFO skal være gode relasjonsbyggere og inneha kompetanse til å utvikle gode og positive læringsmiljøer. Ansattes evne og oversikt til å kunne ta i bruk og samarbeide med andre ressurspersoner og tjenester er viktig for å kunne nå visjonen om å åpne dører mot verden og fremtiden for alle barn i Bamble kommune.

VIRKSOMHETENS VISJON OG VERDIER

En visjon kan beskrives som et bilde av en ønsket fremtidig tilstand - en ønskedrøm. Enhet for skole – og barnehage ønsker å gi barna i Bamble et helhetlig opplæringsløp og har valgt visjonen «*Åpner dører for verden og fremtiden*». Vi skal arbeide for at alle barn skal bli vinnere i egne liv ut fra sine forutsetninger.

BARNEHAGEN SIN VISJON - MANGFOLD OG MULIGHETER

Det er mange måter man kan åpne dører for barn slik at de står rustet til å møte sin fremtid. Grasmyr naturbarnehage har valgt å gjøre det gjennom vår egen visjon - «**Mangfold og muligheter**».

Begrepet *mangfold* beskriver barnehagens variasjon av fysisk miljø og mennesker – små og store, språklig og kulturelt. Vi verdsetter mangfoldet gjennom å ta i bruk vårt varierte og flotte nærmiljø og tilbyr ulike aktiviteter ute og inne. Vi er alle forskjellige og har våre styrker. Det er med og skaper et variert mangfold. Vi skal bruke hverandres styrker, og sammen utvikle oss på det.

Vi ser *muligheter* fremfor begrensninger. I barnehagen skal barn og voksne få muligheten til å «blomstre» ut i fra egne forutsetninger. Barnehagen har et aktivt forhold til fortellinger, muntlig og skriftlig. Vi bruker eventyret «*Skinnavotten*» i barnehagen, og gruppenavnene er inspirert av dette. Budskapet i eventyret er at alle blir inkludert uansett hvem du er. Du har en betydning for andre i det sosiale fellesskapet.

BARNEHAGENS VERDIER

«Verdier er å ligne med personlighetstrekk – de få, sterke begrepene som skal kjennetegne bedriften, organisasjonen eller foreningen vår i ett og alt» (Ingebrigt Steen Jensen, Ona fyr). Våre verdier i barnehagen skal kunne sees, høres og føles i vår hverdag uavhengig om du er barn, foreldre eller personal. De skal hjelpe barn og voksne til å ta riktige valg når vi står overfor ulike situasjoner.

Trygghet

- Vår hverdag er forutsigbar og byr på helhet og sammenheng
- Vi møtes i varme og omsorgsfulle relasjoner
- Vi har en kultur med deling av opplevelser, ideer, tanker og behov
- Vi opplever mye latter, glede og gode historier
- Vi opplever lek og vennskap som blomstrer
- Hverdagen byr på nye utfordringer som gir god mestringsfølelse
- Vi gir hverandre positive tilbakemeldinger som gjør oss stolte
- Vi bruker trygghetssirkelen

Inkludering

- Alle opplever seg faglig og sosialt inkludert. Man hilser på alle.
- Alle opplever gjensidighet i samspill
- Vi verdsetter mangfoldet og ser ulikheter som en ressurs
- Leke og læringsmiljøet er innbydende, oversiktlig og inspirerer til felles kreativ lek og aktivitet
- Barna er læringspartnere for hverandre
- Alle opplever å få positive tilbakemeldinger

Engasjement

- Vi byr på oss selv og gir plass til andre
- Hverdagen byr på humor, spenning og glede
- Barn og voksne har felles fokus, er nysgjerrige, reflekterte og utforskende
- Barn møter høyt kvalifiserte og profesjonelle voksne
- Vi deler erfaringer, ideer og kunnskap
- Ideer og planer blir iverksatt

Naturglede og uteglede

- Vi bryr oss om og ønsker å ta vare på naturen
- Vi har et aktivt og bevisst forhold til naturen
- Vi opplever naturens mangfold og erfarer den som leke – og læringsarena
- Vi er nysgjerrige og forstår sammenhengene i naturen
- Vi opplever at naturen fremmer likeverd og tilhørighet
- Naturen gir oss en følelse av frihet og ro
- Naturen benyttes til spenning, fysisk aktivitet og som mestringsarena
- Våre naturopplevelser gir næring til kreativitet og undring

VIRKSOMHETENS PROFIL OG SATSINGSOMRÅDER

NATURPROFIL

«Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring» (rammeplan s. 52)

Grasmyr naturbarnehage har en naturprofil og bruker naturen aktivt som leke – og læringsarena. **Vi skal være mye ute!** Vi fremmer barns vennskap, kreativitet/fantasi, språk og motorikk med støtte i naturen. Vi erfarer at barn har stor glede av å ferdes ute. Grov – og finmotoriske ferdigheter utvikles, og sanser stimuleres. All undring over det som skjer i naturen gjennom alle årstider skaper gode samtaler, nysgjerrighet og gode refleksjoner, som igjen avler ny læring.

Vi opplever at barn som leker mye i naturen, søker utfordringer ut fra sine forutsetninger. På den måten erfarer barn at de mestrer og får tro på at de kan.

Barnehagen jobber med ulike prosjekter, og bruker naturen som inspirasjon og kunnskapskilde. Vi har nylig bygget en grønnsakshage på uetområdet vårt. Denne vil vi ta med barna på å utvikle videre. Vi utforsker også ulike måter vi kan bruke naturen enda mer på, samt hvordan vi kan dra naturen med oss inn. Formingsmaterieell kan f.eks. være fra naturen.

Gjennom felles opplevelser ute gir vi barna gode muligheter til å oppleve seg inkludert og likeverdig. Felles opplevelser gir barna inspirasjon til felles lek og gode samtaler.

Mål: «Naturen er en arena for opplevelser, lek, læring og utvikling»

Kjennetegn:

- Aktive og glade barn ute
- Barn og voksne er nysgjerrige, utforskende og eksperimenterende
- Barn inviterer de voksne med i lek og aktivitet
- Barn og voksne har kunnskap om naturen og hvordan bruke den
- Barn og voksne har positive holdninger til naturen
- Barn viser kreativitet og skaperglede gjennom lek og vennskap

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Bamble kommune skal i årene 2019-2021 utforske og arbeide med barnehagens digitale praksis. Digitalisering er noe vi alle kjenner til, og i Rammeplanen (2017) er det eget punkt vedrørende dette. Barna kjenner allerede til forskjellig digital praksis, og det er ikke bruken av iPader, mobiler og slikt vi skal arbeide med. Vi skal se på hvordan den digitale praksisen kan berike pedagogikken vår og arbeidet sammen med barna. Bøkene skal ikke erstattes av en iPad, men vi skal se hvordan f.eks. et eventyr kan utvikle seg i den digitale verden.

Hvis man f.eks. har et inspeksjonskamera, og vi finner ei hule ned i bakken på tur – hva er inne i det? Og hva med å bruke en prosjektor utendørs til å vise lava på snøen, så kan man ake på lava? Fantasien setter ingen grenser.

Barna skal begynne å forstå de etiske tankene bak digitale medier, de skal få reflektert rundt den digitale dømmekraften, samt at de skal få en felles basiskompetanse og like muligheter til å møte skolen og fremtiden.

Vi vil ta i bruk digitale verktøy, hva vil tiden vise, og hvordan må vi finne ut sammen.

Det er dette vi skal utforske og utvikle oss på.

Mål for prosjektet: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og danning».

Kjennetegn:

- Undring med digitale verktøy
- Barn og voksne erfarer at digitale verktøy kan bidra til ny læring og kunnskap
- Nye oppdagelser
- Voksne og barn reflekterer rundt og utøver digital dømmekraft
- Tilgjengelighet og kunnskap om bruk av digitale verktøy

INSPIRASJONSPEDAGOGENE

Instagramkontoen «Inspirasjonspedagogene» driftes fra barnehagen. Har du ikke søkt oss opp – må du gjerne gjøre det. Bakgrunnen til kontoen er at vi ønsker å vise alle som er i kontakt med barn hvordan. Hovedsakelig dere foresatte i barnehagen, men også andre. Vi ønsker ikke vise dere hva dere kan gjøre med barn eller hva dere kan lage med barn, men *hvordan* dere kan gjøre disse tingene med barn.

Vi ønsker å vise frem pedagogikken og tankene bak en handling. Dette håper vi vil være med å veilede, støtte og utvikle både foresatte og andre som er i kontakt med barn.

Vi legger ut ukentlige innlegg rundt pedagogikk med barn, innspill, tanker og ideer. Som nevnt innledningsvis når vi ut til mellom 10 og 20 000 personer i uken – noe vi er veldig stolte av. Vi ønsker å være en felles møteplass for alle som er i kontakt med barn, og at de hos oss skal kunne finne råd, svar og muligens støtte på deres samvær med barn. Vi mener at vi sitter inne med så mye kompetanse som vi ikke får delt med dere foresatte i det daglige, at vi derfor ønsker å nå ut til dere på en annen måte – Instagram. Vi har også opprettet en profil på Facebook hvor vi deler innleggende, men vi er hovedsakelig på Instagram.

Alle i barnehagen er med på kontoen, men det er hovedsakelig fire på huset som administrerer kontoen. Det er virksomhetsleder, pedagog, støttepedagog og fagarbeider.

LÆRINGSMILJØ

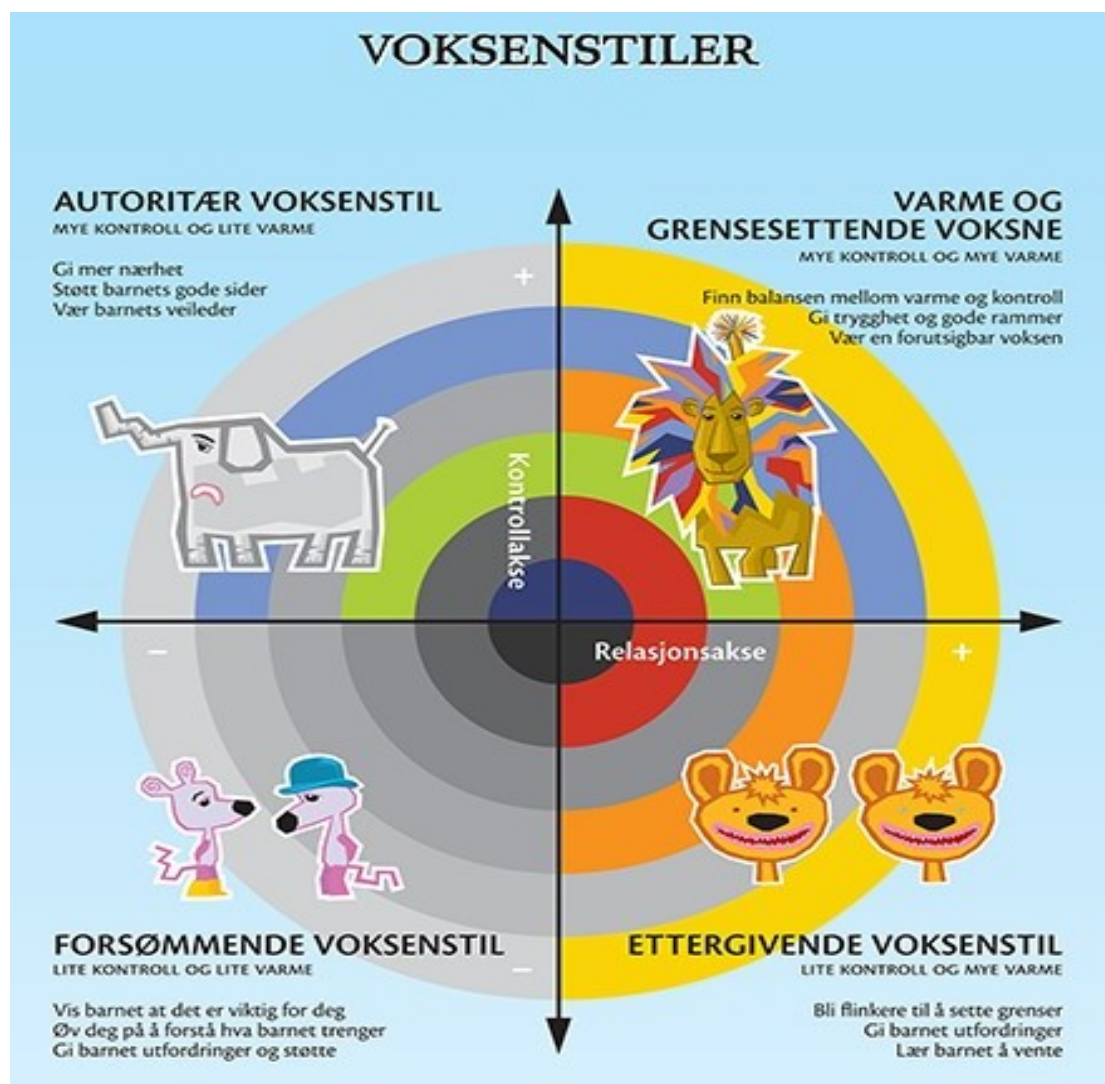
«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill» (Rammeplan s. 22).

Sosial kompetanse vektlegges spesielt fordi forskning viser at barn som i tidlige år viser høy grad av sosial kompetanse og selvregulering, er særlig godt rustet til å klare seg faglig og sosialt på skolen og i videre utdanning og arbeidsliv.

Gjennom vårt utviklingsarbeid **Være Sammen** har vi fokus på kompetanseheving av alle ansatte og implementering av den autoritative voksenrollen, tidlig innsats og utvikling av barnehagen som en lærende organisasjon for barn og voksne.

Vi ønsker at barn skal møte voksne som handler ut fra like verdier og holdninger. Derfor har vi utarbeidet felles forventninger til den autoritative voksenrollen i barnehagen slik at barna blir møtt med de samme forventninger hos hver enkelt voksen.

Den autoritative voksenrollen	
I vår barnehage forventer vi at du bygger varm relasjon ved at:	I vår barnehage forventer vi at du er varm, tydelig og grensesettende voksen ved at:
Du deltar aktivt i lek og samspill med barna	Du går bort til barnet og setter grenser ved rolig og tydelig samtale
Du tar barna på alvor, viser interesse og er nysgjerrig på det barna sier og gjør	Du stopper uønsket atferd og er i forkant
Du er bevisst ditt eget kroppsspråk	Du hjelper barnet til å finne gode løsninger
Du har rolig stemme og inviterer til glede og humor	Du forebygger negativ atferd i «fredstid»
Du anerkjenner barnas følelser og hjelper dem å finne gode løsninger	Du viser at du setter pris på barnet til tross for barnets handling og atferd
Du har blikkontakt, er nede på gulvet og oppe i trærne – der barna er	
Du er her for barna og vær bevisst din kommunikasjon med andre voksne	
Ditt viktigste møte pågår – mobilfri sone	

PEDAGOGISK LEDELSE

God ledelse i barnehagen har stor betydning for barns læringsreise. Pedagogisk ledelse handler om å sette i gang og lede refleksjons- og læringsprosesser i barnehagen både hos barn og personal. Pedagogisk ledelse handler ikke bare om de formelle lederne, men om hver enkelt ansatt som leder ulike aktiviteter og innhold i løpet av hverdagen.

Mål: «Barnehagen arbeider kontinuerlig og systematisk med kompetanseutvikling og pedagogisk lederskap, med fokus på verdier, samarbeid, relasjoner og organisasjonslæring»

Kjennetegn:

- Personalet har felles forståelse for barnehagens verdier og målsettinger
- Personalet handler ut i fra et felles verdi og læringssyn
- Barnehageloven og rammeplanen oppfylles i det pedagogiske arbeidet
- Vi utfordrer hverandre ut fra personlige målsettinger
- Alle er bevisst sin rolle og tar ansvar i det daglige
- Barnehagen har god struktur og forutsigbarhet
- Vi benytter refleksjon og veiledning som metode for læring
- Barnehagen er en lærende organisasjon i tråd med gjeldende strategiplan

VURDERING FOR LÆRING

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (rammeplan s. 38).

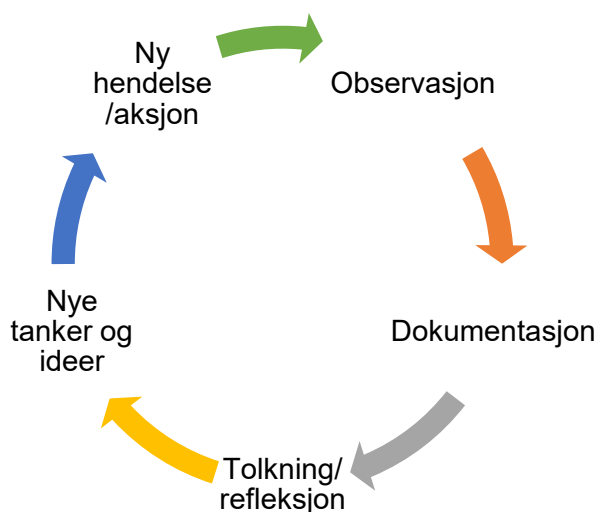
Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den står rustet til å møte nye krav og utfordringer. Systematisk vurderingsarbeid er en viktig forutsetning for å lære av det man har gjort og utvikle barnehagen videre. I vurderingsarbeidet skal barns erfaringer og synspunkter vektlegges, være utgangspunkt for refleksjon og ny læring. Nye ting skal prøves og utforskes, det er lov å prøve og feile. Det er det man lærer av.

Barnehagealderen er en svært læringsintensiv alder. Noen av læringsprosessene foregår nesten automatisk, mens andre krever større bevissthet. Personalet i barnehagen skal hjelpe barn til å tenke over sin egen læring ved å styrke barns refleksjons – og selvreguleringsevne. Vi kan gjøre dette blant annet ved å samtale med barna om hverdagsaktiviteter og de valg de tar.

Mål: «Grasmyr naturbarnehage er en lærende organisasjon hvor alle barn møter høyt kvalifiserte voksne»

Kjennetegn:

- Vi har en forutsigbar og tydelig barnehagehverdag
- Vi prøver nye ting og reflekterer i etterkant
- Barna forstår hva de skal gjøre og hva som forventes av dem
- Barna er motiverte og deltar i lek og aktivitet
- Barn og personal bruker dokumentasjon til egen refleksjon
- Vi benytter praksisfortellinger, ståstedsanalyse og gausmodell
- Personalet bruker kollegaveiledning som metode
- Tilbakemelding fra foreldre gjennom blant annet daglig dialog, foreldresamtaler og mail tas med til videreutvikling
- Verktøyet «Barn i vekst» benyttes til utvikling av barnehagens leke- og læringsmiljø

BARNES MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1 (rammeplan s. 27).

Barns medvirkning handler om å gi barn mulighet til å påvirke sin egen hverdag og fellesskap. Hver enkelt må gis mulighet til å ha innflytelse på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres. Det handler om at barna blir spurt, lyttet til og at de blir opplevd som likeverdige.

Våre prosjektarbeid bygger på barns medvirkning. Vi observerer hva barn sier, gjør og er opptatt av. Ideer og planer springer ut fra disse observasjonene og påvirker barnas lek og aktiviteter. Barna blir tatt med i refleksjonsprosesser, kunnskapssøking og eksperimentering rundt ulike fenomener og tema.

Kjennetegn:

- Vi observerer og følger opp alle barns ulike uttrykk og behov
- Vi lar barna medvirke i barnehagens planer for lek og aktivitet
- Vi tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov
- Vi ivaretar barnas trivsel og forebygger utestenging/mobbing (jf. *Forebyggende plan og handlingsplan mot mobbing*)

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap» (rammeplan s. 21).

Danning er en utviklingsprosess som starter fra barnets fødsel og er i kontinuerlig utvikling. Det handler om at barnet forstår seg selv i verden og omgivelsene. Det handler om å gi barna impulser som bidrar til ettertanke, nysgjerrighet og undring. Som personale i barnehagen må vi ha et aktivt og bevisst forhold til egen rolle og hvordan vi i vårt arbeid bidrar til at disse prosessene skjer. Personalet skal ha et bevisst forhold til hvordan barn lærer og hvordan man skaper et godt læringsmiljø.

Lek er barnehagens viktigste lærings – og dannelsesarena. Barn leker først og fremst fordi det er gøy, noe som gir leken egenverdi. Gjennom leken utvikles språket, vennskap knyttes, opplevelser bearbeides og ferdigheter utprøves.

Omsorg ligger som et grunnlag for all lek og aktivitet, slik at barn opplever en god dannelsesprosess. God relasjon mellom voksen og barn bærer preg av lydhørhet, nærhet, innlevelse, evne og vilje til samspill.

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing» (rammeplan s. 11).

Vi er med i prosjektet «Liv og Røre» som går på at vi skal fremme mat- og bevegelsesglede. Det går ut på at vi skal gjøre vårt beste for at barn skal få minst 60 minutter med fysisk aktivitet og bevegelse hver dag. Maten skal barna være med å lage fra bunnen av, og vi skal putte inn læring i matlagingen.

Kvaliteten på voksen-barn relasjonen er den viktigste ressursen for å sikre barn god psykisk helse. Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barna skal oppleve at barnehagen er et trygt og utfordrende sted med fokus på vennskap og fellesskap.

Vi vet at fysisk aktivitet og kosthold har stor betydning for barns helse, både fysisk og psykisk. Utvikling av en god og sunn livsstil i barneårene er viktig for god helse i voksen alder.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Mål: *«Alle barn skal bli vinnere i eget liv ut fra egne forutsetninger».*

Kjennetegn:

- Fysisk aktivitet foregår daglig og er en naturlig del av hverdagen
- Barna utfordrer seg selv ved å dra nytte av det fysiske miljøet i lek og aktivitet
- Måltidene er en arena for hygge og gode samtaler
- Vi er en «fiskesprell barnehage» (<http://www.fiskesprell.no/>)
- Barna er delaktig i matlagingen
- Personalet er gode rollemodeller
- Barn i vekst – motoriske ferdigheter, benyttes for å utvikle læringsmiljøet
- *Forebyggende plan og handlingsplan mot mobbing* er aktivt i bruk for å ivareta hvert enkelt barns tilhørighet

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (Rammeplan s. 47).

Rammeplan for barnehage viser til syv fagområder som skal ligge til grunn for innholdet i barnehagen. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene er i stor grad de samme som barna senere møter som fag i skolen.

Grasmyr naturbarnehage jobber tverrfaglig med fagområdene gjennom prosjektarbeid, lek, aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen. Vi legger til rette for undring, utforskning og skapende aktiviteter gjennom bruk av ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy.

Arbeidet med fagområdene blir tilpasset barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetting og øvrige forutsetninger. Alle skal få mulighet til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå. Vi bruker også skjemaet «Barn i Vekst» når vi har foreldresamtaler, her vil vi bla. være innom fagområdene.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer» (rammeplan s. 47).

Tidlig og god språkutvikling er viktig for barns lek, læring og utvikling. Språkarbeidet i barnehagen skal bidra til at barna får uttrykt sine følelser, tanker og meninger. Barna skal få mulighet til å bruke språket til å skape relasjoner, deltakelse i hverdagen og som redskap til samhandling.

Hele barnehagehverdagen skal være preget av gode samtaler, samspill i lek og aktivitet, høytlesning og lek med språk i ulike situasjoner. Vi skal «bade» barn i nye begreper som fylles med innhold og forståelse.

Vi skal bidra til at barna:

- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden» (rammeplan s.56).

Barna skal bli godt kjent med nærmiljøet rundt seg. Gjennom besøk, reiser, og utforskning. Vi drar på turer i skogen som ligger rundt barnehagen, samt utforsker andre områder i nærmiljøet. Vi samarbeider både med ungdoms- og videregående skolen som ligger rett ved oss og får med jevne mellomrom besøk av elever.

Vi skal bidra til at barna:

- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt
- blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner
- blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur
- får kjennskap til nasjonale minoriteter.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur» (rammeplan s. 49).

I barnehagen legger vi til rette for fysisk aktivitet for alle barn hver dag. Det kan være aktiviteter på tur, innenfor gjerdet eller inne på basen. Barnehagen er med i *Liv og røre* og jobber systematisk med barns motoriske utvikling. Gjennom *Liv og røre* opparbeider personalet sin kompetanse og får gode ideer til hvordan vi kan fremme barnas motoriske utvikling.

Barnehagen er en Fiskesprell barnehage med fokus på sunn og variert kost (se mer under Livsmestring og helse).

Vi skal bidra til at barna:

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- opplever å vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer
- blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold» (rammeplan s. 54.

Små barn stiller store spørsmål. De har også en evne til å undre seg, og til å se det vanlige i et nytt og uventet lys. Dette er helt vesentlige egenskaper for å kunne filosofere. Barns undring og vitebegjær er et godt utgangspunkt for å skape filosofiske samtaler. Filosofi i barnehagen tar sikte på å fremme barnas medvirkning og språklige og sosiale kompetanse. I barnehagen møter barn voksne som er deltakende i barns undring og filosofering i hverdagen. Personalet er gode rollemodeller i forhold til verdier og holdninger barna skal lære seg i barnehagens flerkulturelle samfunn. Vi legger til rette for at barna skal bli kjent med høytidene jul og påske gjennom formidling av historier, tradisjoner og skape undring over ulike spørsmål.

Vi skal bidra til at barna:

- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

ANTALL, ROM OG FORM

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende» (rammeplan s. 53)

Uterommet gir uendelig muligheter for tidlig matematisk læring. Barns egen aktivitet er preget av eksperimentering, utforskning og lek. Barna undrer seg og finner svar på sine spørsmål alene eller ved støtte av oss voksne eller andre barn. Barn er opptatt av tall, geometriske former og andre begreper og sammenhenger som er med på å danne grunnlaget for matematisk forståelse og tenkemåte. For barna er antall, rom og form ikke et eget fag, men fungerer som en del av barnas naturlige tenke- og handlingsmåte.

Personalet må være lyttende og oppmerksomme i forhold til den matematikken barna uttrykker gjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter. Som progresjon vises her til *Barn i vekst* - og skjemaet observasjon av barns språk. *Barn i vekst* er et felles verktøy for alle barnehagene i Bamble. Gruppenes pedagogiske plan viser en mer detaljert progresjon med mål og innhold.

Vi skal bidra til at barna:

- oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
- undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper» (rammeplan s. 52).

Barnehagen bidrar til at alle barn får et mangfold av naturopplevelser gjennom at fagområdet er i fokus hele året. Naturen er vår arena for lek, undring, utforskning og læring. Barna får en forståelse for viktigheten av alt som vokser og gror. Personalet i barnehagen er gode rollemodeller som utforsker og eksperimenterer med naturfenomener sammen med barna. Vi gir barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på ulike problemstillinger og vi deltar i samtaler rundt det barna erfarer og opplever. Vi bruker naturmateriale i lek og til kreative konstruksjoner. Vi ønsker at barna skal bli glade i friluftsliv, og få kjennskap til bærekraftig utvikling og hvordan vi kan ivareta naturen.

Vi skal bidra til at barna:

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskets livssyklus.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon (rammeplan s. 50).

Gjennom årets prosjektarbeid «*Inkluderende språkfelleskap – mangfoldig naturglede*», vil barna få mange ulike inntrykk og felles opplevelser. Vi ønsker å ta vare på disse inntrykkene og motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer. Varierte uttrykksformer utvikler barnas kreative tenkning og er viktig næring til lek og læring.

Vi skal bidra til at barna:

- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne
- møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre
- bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk, opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

SAMARBEID MED HJEMMET

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. Barnehageloven § 1 og § 4 (rammeplan s. 29)

Vi i Grasmyr naturbarnehage vil aktivt jobbe for å få til en god dialog med alle foreldre/foresatte som er preget av gjensidig respekt og tillit. Det er en forutsetning for at barna skal oppleve at barnehagen er et godt og trygt sted å være. Vi håper at foreldre/foresatte vil engasjere seg, være opptatt av barnehagens indre liv og at barnets beste er i fokus.

DET ENKELTE BARN

Den daglige dialogen er viktig for å skape god overgang mellom hjem og barnehage for barnet. Her utveksles informasjon og gode historier som gjør hverdagen god og trygg.

Foreldresamtaler gjennomføres minimum to ganger i året. Foreldresamtalen er en fortrolig samtale mellom foreldrene og pedagogen, og handler primært om det enkelte barns trivsel, utvikling og aktiviteter i barnehagen. I foreldresamtaler kan man få avklart verdi- og interessefellesskap i forhold til barnet.

Pedagogene i barnehagen kan bidra med *veiledning* i forhold til det å være forelder. Det kan gi en større trygghet i rollen og bidra til forståelse for ulike syn på barn, barndom og oppvekst.

SAMARBEIDSARENAER I BARNEHAGEN

Foreldremøter

Foreldremøter arrangeres en til to ganger i året. Her belyses barnehagens innhold og arbeidsmetoder, samt drøfting rundt aktuelle tema. Disse møtene er en viktig arena for medvirkning og for å få innsikt i barnas hverdag. I disse møtene knyttes også bekjentskap til andre foreldre.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen. De skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. *Foreldrenes arbeidsutvalg* (FAU) representerer foreldrerådet og deres interesser.

Foreldrerepresentanter

Foreldrene velger hver høst nye foreldrerepresentanter. Representantene sitter i barnehagens samarbeidsutvalg og fremmer saker på vegne av alle foreldre.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget består av representanter for foreldre, ansatte og eier og har som oppgave å være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget skal forelegges saker som er viktige for foreldrene, slik som budsjett, driftsendringer og arealutnyttelse. Barnehagens årsplan skal fastsettes av samarbeidsutvalget. Utvalget plikter også å påpeke overfor eier og melde fra til tilsynsmyndigheten dersom barnehagen ikke drives innenfor gjeldende rammer.

Samarbeidsutvalget består av følgende foreldrerepresentanter;

Liten base:	Lynn Therese Aasnes	46953307
	lynntherese@hotmail.com	
	Vara: Hilde Kristine Krøvel	47288638
	hildethommesen@hotmail.com	
Revemor:	Trine Solvang	90859264
	trine-solvang@hotmail.com	
	Vara: Camilla Cantzler Skrebergene	95165637
	camilla_clu@hotmail.com	
Bamselabb:	Kevin Frederick Dring	94824580
	kevin.dring@gmail.com	
	Vara: Taran Vangstein Løyland	95869515
	taran@vangstein.no	

OVERGANGSRUTINER

NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn» (rammeplan s. 33).

Tilvenning i barnehagen skjer på barnets premisser og i tett dialog mellom foreldrene og personalet.

Slik gjør vi det:

- *Foreldremøte og besøksdag* for alle nye på våren før oppstart
- *Kontaktperson*; Å ha en fast voksen å forholde seg til både for foreldre og barn den første tiden i barnehagen, kan være en god støtte. Her bygges trygghet og tillit den første tiden.
- *Tid nok*; Det må settes av nok tid fra både foreldrenes og personalets side. Tradisjonelt settes det av tre dager til barnehageoppstart. Selv om dette har sammenheng med rettigheter foreldrene har i arbeidslivet, mener barnehagen likevel at dette av og til kan være for lite. Hvis barnet har behov for lenger tid, er det lurt å ha noe kortere dager om man får det til.
- *Oppstarts samtale*; Samarbeidet med hjemmet er avgjørende for barnets trivsel og utvikling i barnehagen. Oppstartssamtalen er et av tiltakene for å få dette til. Gjennom samtalen knyttes den første kontakten og grunnlaget legges for videre samarbeid.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

«Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe» (rammeplan s. 33).

Slik gjør vi det:

- *Samtale med foreldre*; nåværende pedagog og ny pedagog har møte med foreldre. Informasjon og samarbeid rundt overgang er tema
- *Tilvenning*; i god tid før overgang deltar barnet sammen med en trygg voksen i aktiviteter på ny gruppe.
- *Overgang*; barnet får en kontaktperson som er tett på den første tiden. Fokus på trygghet og relasjonsbygging
- *Oppstartssamtale*; den nye pedagogen og foreldre har samtale og utveksler informasjon om barnet og den nye hverdagen

OVERGANGER TIL SKOLEN

« Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.» (rammeplanen)

Barnehagen starter opp med skoleforberedelser det siste året barna er i barnehagen.

Slik gjør vi det:

- En gang i uken har vi førskolegruppe der vi jobber med skoleforberedende aktiviteter.
- Vi har fokus på sosiale, språklige, motoriske og digitale ferdigheter.
- På våren blir vi invitert på skolebesøk til både SFO og førsteklasse. Her får barna både møtt andre barn de skal gå sammen med, men også SFO leder, lærere og Rektor, dette er med på å trygge barna og gi de en god overgang til skole.
- Barnehagen arrangerer en avslutningstur for alle førskolebarna på slutten av året og her er også foreldre velkomne til å bli med.

SAMARBEIDSPARTNERE

TRAFIKKSikkerhet

Bamble kommune har inngått et samarbeid med Trygg Trafikk om å bli godkjent som trafikksikker kommune. Grasmyr naturbarnehage har i forbindelse med dette følgende rutiner for å arbeide med trafikksikkerhet:

Trafikksikkerhet i barnehagen	Trafikkopplæring i barnehagen	Samarbeid mellom barnehage og hjem
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagens årsplan. • Barnehagen stiller krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester. • Barnehagens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer. • Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna lærer trafikkregler for fotgjengere. • Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken. • Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og refleks. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagen har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Disse gjennomgås årlig med foreldre og ansatte (foreldremøte høst). • Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen. • Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

Barnehagen har ofte samarbeid med andre faginstanser. De mest vanlige er helsestasjonen, pedagogpsykologisk tjeneste (PPT), barnevernet (BV) og barne- og ungdomspsykiatrien (BUP). For barn med særlige behov er det viktig med samhandling med spesialistmiljøet utenfor barnehagen.

Personalet i barnehagen ser barnet daglig i lek og samhandling med andre barn og voksne.

Av og til kan vi registrere at noe er annerledes med enkelte barns væremåte og utvikling. Ved slike observasjoner, er det vårt ansvar å gå videre med vår bekymring til rette faginstans. Foreldrene skal alltid informeres om, involveres i og samtykke til henvisninger barnehagen gjør til eksterne faginstanser.

AKTIVITETSPLAN

AKTIVITETER

Måned	Aktivitet og tid	Hvem
September	Planleggingsdag 11.09	Personalet
Oktober	Foreldremøte alle 16.10 Kl. 18.00-20.00	Personal + foreldre
	Idrettsdag	Alle
	Internasjonal uke og FN dag	Alle
Oktober/November	Foreldresamtaler høst	Foreldre
November	Planleggingsdag 01.11	
Desember	Lucia 13.12	Alle
	Nissefest	Alle
	Julevandring	Førskolebarna
Januar	Planleggingsdag 03.01.	
Februar	Karneval	Alle
April	Påskefrokost	Alle
April/mai	Foreldresamtaler vår	Foreldre
Mai	Fotografering	Alle
	Dugnad	Personal + foreldre
	Mai-fest	Alle
Mai/juni	Avslutning for førskolen	Førskolebarna
Juni	Sommerfest	Alle
	Planleggingsdag 08. og 09.06	Personalet

KONTAKT BARNEHAGEN

E-post:

Virksomhetsleder: Kjetil Krogstad kjetil.krogstad@bamble.kommune.no

Pedagogiske ledere;

Haremann: Gro Walle groeversen.walle@bamble.kommune.no

Revmor: Kjell Lunden kjell.a.amundsen.lunden@bamble.kommune.no

Pilemus: Bea Valldal groeversen.walle@bamble.kommune.no

Bamselabb: Kaja Slåttedalen kaja.slattedalen@bamble.kommune.no

Telefon:

Hovednummer: 35 96 59 20

(ved å ringe dette får man tastevalg til hver gruppe)

Virksomhetsleder: 911 26 764

Pedagogiske ledere;

Haremann: 481 64 994

Revmor: 418 61 667

Pilemus: 418 61 658

Bamselabb: 481 64 993

Sosiale medier:

Facebook: Grasmyr naturbarnehage

Instagram: Inspirasjonspedagogene

Blogg: grasmyrnaturbarnehage.blogspot.com